

ONAGY ZOLTÁN

A gyilkos bivalycsorda

Ma érkezett a hír, hogy két hete bölénycsorda taposta halálra afrikai munkáját végző – Botswanában élő milliárdos barátja életrajzán dolgozó – N. N. Tekintet-, WillMed-, Sopr-Ász'-, IJ-, Unicum-, Palócföld-díjas, MASZRE-, NKA-, Babits- és Soros-, Kőbányai Sörgyár-ösztöndíjas író – tájékoztat a Bulvár Press.

Kedves Olvasó!

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy N. N., városunk jeles írója halálos vadászbalesetet szenvedett a távoli Botswanában. A „vadászbalesetet” ne a szó eredeti értelmében tessenek fordítani, témavadászat a valós háttér. Az igazi, a jellegzetes, univerzális „magyart” kutatta, mint egész életében. Aki megél a jég hátán, aki mindig feláll, soha nem győzik le a gonosz erők, akinek hét élete van, aki megleli a nagykapu mellett a kiskaput, de a kisablakot mindenképpen. Aki bátor, kockáztató, jellemes, sziklaszilárd, eltökélt, egyszerre látja a múltat, a jelent és a jövőt. Aki hisz magában, a munka mindenhatóságában, a magyarságában.

Tavaly nyár végén tájékoztattuk Önöket, amikor hosszú tanakodás után elvállalta a munkát. Kiutazása előtt a lap nagyinterjúval búcsúztatta, hogy a miértekre rákérdezzünk. Nehéz egyértelműen állítani, hogy örült a lehetőségnek. *„Az ember egy kor fölött ne ugráljon, ne változtasson életteret, ha van más lehetősége, mert belehal. Öreg fát is csak örült ültet át, akinek fontos, vagy aki belekalkulálja a pusztulást, azt, hogy elveszíti”* – mondta.

Rákérdeztem: *„Ezek szerint önök örültek, vagy nagyon fontos az átültetendő fa?”*

N. N. a következőket válaszolta: *„Kiderül. A végén elsül a puska. Ha a fickó élete speciális húzásai mögül képes leszek előcsalogatni az általánosan magyar jellegzetességeket, megéri a kockázatot, az erőfeszítést. Ha nem, de erre nem is merek gondolni, akkor sincs tragédia. Soha nem jártam Botswanában. Most járok. Tíz éve nem léptem ki a városból, most kilépek. Író számára nincs nagyobb tragédia, mint ha belenő saját életébe.”*

Tavaly júliusban kérdezhettük. Ma nem tehetjük meg. Olvassák el ismét, milyen tervekkel, reményekkel hagyta el 2012 nyarán az országot N. N.

A másodközlésbe visszacsempésszük a kimaradt kérdéseket, válaszokat, kiegészítő háttéreseeményeket, amelyeket az eredeti interjú megjelenésekor fölöslegesnek ítéltünk. Nem illettek a képbe. Döntsék el, mi nem tesszük meg Önök helyett, hogy egy kétségbeesett, öregedő író rossz döntése, netán egy kalanddal teli életpálya méltó zárásának tanúi vagyunk.

ONAGY ZOLTÁN (1952, Budapest) író, szerkesztő. Esztergomban él. Utóbbi könyvei: *Páros játék A-val* (IJ Kiadó, 2012), *Egy teremtés története* – beszélgetőkönyv Géczi Jánossal (Gondolat, 2014), *Peremvilág – szerelem tiltott utakon* (interjúkönyv a melegek világáról, Gulisio Tímeával, Athenaeum Kiadó, 2015); *Grádéi hajnalok Zalánnal* (életút-interjú Zalán Tiborral, Kortárs Kiadó, 2015).

*

„A Vándorban várom a mestert.

Kétezer-tizenkettő, július tizenharmadika, péntek van, reggel nyolc óra.

A gyakorlatnak megfelelően érkezik a Vándorba Recsi (a lyukas torkú sír-
ásó = Recsegő), az aktuális napilapokkal, lerakja a mester asztalára. Ma nem
telefonáltam rá, hogy beszélgetni akarok veled, és várom. Csak abban bízom,
hogy napi szokásait megtartotta.

Azért is nem szólok előre, tapasztalat szerint nem óhajt interjút. Amikor
frissen megjelent kötetéről kérdeztem volna, a sztenderd válasz: »tíz éve
írtam, nem emlékszem rá, nem tudok érvénnyel beszélni róla, rég elfelejtet-
tem a figuráit, sajnálom, nem segíthetek.« Vagy: »Nem akarok hülye kérdé-
sekre válaszolni.« Egyszerűbb és talán kifizetődőbb rárontani, meglepni.
Személyesen nem találkoztunk két éve. Az se volt kellemes.

A kocsmá (büfé) tők üres. N. N. asztalához ülök a sarokba, az olvasólámpa
alá, így nem fordulhat elő, hogy nem vesz tudomást rólam. A pultos nő figyel-
meztet ugyan, hogy foglalt, de halkán, mert érzi, milyen hülyén hangzik egy
üres kocsmában, nem erőlteti. Tudom, válaszolom a lánynak, a fickót várom,
akinek foglalt.

A hagyományos menetrendnek megfelelően előbb Recsegő érkezik az újsá-
gokkal, koszos farmerban, koszos nyakkötőben, akkora karmokkal, amekko-
rákat a vén bárnők hordanak fegyver gyanánt. Meglepődik, de leteszi az asztal-
ra a napilapokat. Utána azonnal N. N. érkezik, aki dolgozószobája ablakából
látja, amikor a kocsmá mindenese a kisboltból átcsámpáz a játszótéren.

– Hát te? – néz rám. – Mit akarsz megint, édes libám?

Valami hasonlóra számítok, mutatom az újságíró-igazolványt, a dikta-
font, és valami olyat mondok, hogy csatában a munka frontján.

– Niki! – kiált oda a pultos lánynak. – Zaklassák a vendéget! Tegyen vala-
mit, dobja ki ezt a nőt, hogy megszűnjön a zaklatás!

Leül a helyére, mellém.

– Jól nézel ki, babám. Mióta nem öreg szeretőt tartasz, kisimultál, mint a
tejföl.

– Nem mindegy, mennyire hisztis a pasi – mondom, hadd örüljön.

– Na, igen, csak ez a hiszti.

Kipakol. Dohányos fémdobozt, öngyújtót, szemüvegtokot, helyére igazítja
az asztallábakat, sarokba tolja a hamutartót, hogy helyet készítsen érkező két
sörének, Unicumnak. Előbb felágaskodik, csatlakoztatja a laptopot, hogy
jelezzé, nem szórakozni jött, nincs ideje semmire, ami fölösleges.

– Mondd, mi kéne, ha vóna?

Hátradől. Mosolyog. Bajusza elhúzódik. A fészek belakva, minden rendben.

– Az volna, ha volna, hogy az ezredfordulót követő tizenkettes év szenzáci-
ója, amennyiben nem rémhír, hogy Afrikába utazol.

– Kinek szenzáció, viccelsz.

– Nekem, aki tudom, hogy Pestig se vagy hajlandó, szenzáció.
– Az régen volt.
– Hogyhogy?
– Változnak az idők. A folyó fölfelé folyik, a hó fölfelé esik, a pap kupiba hordja a perselypénzt, a párttitkár szétveri a pártját, a képviselő prolizza a választóit, az író fizet azért, hogy megjelenjen. Ilyet se látott a világ.
– Pénz? Pénz visz ki?
– Persze. Mi más.
– Sose volt. Most izgat? Miért?
– Annyi mindig jutott, amennyi kell a jóhoz. Sarokházat nem vettem, de sörre, cigarettára, újságokra futotta.
– Most annyi sincs?
– Nincs, a kurva anyjukat.
– Barátaid nem segítenek?
– Mindenki a maga baját gyűri. Meg nem is gyűjtöttem barátokat. Eleget nem. Rosszul viselem a férfiakat.
– Ki ez az afrikai ember?
– Gyerekkorból való, fiatalkori.
– Megéri?
– Ki tudja előre, mi éri meg, mi nem?
– Nem félsz?
– Hogyne félnék. Mindentől félek. Kórháztól, orvostól, fakezű sofőrtől, fekete felhőtől, új zoknitól, ismeretlen villanyszerelőtől, attól, hogy beszarik a laptopom, és nem lesz, ki megjavítsa. Attól, hogy elfelejtettem angolul. A szénfekete botswanaiaktól egyenesen rettegek. Attól is, hogy száztizenhat évet élek, mint a teknősbéka, de nyugdíjam nem lesz.
– Hogyhogy?
– Úgy, hogy nem iszom, csak éppen, nincs züllés, nincs másnap, még gondolatban sincs, mára a dohányzást is visszafogtam minimumra, mégse lehet, hogy elfüstöljek hatvanezer forintot az ötvenből, amit keresek.
– Ja, így könnyű. De mi lesz Afrikában, ha nyakig esel a jóba, a skót whiskybe?
– Munka munka hátán, Jucim. Mi más lenne, babám? Nem tervezem életem végét az afrikai napsütésben. Kiszárítana, mint a teveszart.
Hátulról, titkosan, a lakótelep felől érkezve, mennydörgés és villámlás nélkül zivatar bukik le Vaskapu hegyéről a városra. Valahogyan átmászott a Pilisen. Ebből az irányból soha nem érkezik vihar. Feltámad a szél, hozza az esőt, porol a forró úttesten, az eső hozza a szelet, csapkodja a bejárati ajtókat, vadul üti a kert műanyag tetejét, nyögnek a hársak a parkoló fölött, koronájukat egyszínűre fésüli a víz. A pultos lány látható rutinnal rögzíti a kilincset fakerítéshez. Öt perc telik el, hömpölyög a víz a két járda közt, átugorja az eldugult lefolyót. A lány kérdés nélkül cseréli N. N. ürülő üvegeit, ránéz kérdőn, kér-e még egy háromcentest.
– Mit mond az asszony?

– Sokat nem. Csodálkozik. Azt reméli, kiszülhet belőle valami jó, mert tovább így nem mehet.

– És te mit? Megéri? Nem egyszerűbb beülni egy laza szerkesztőségbe, ahol a cég fizeti a tébét, a nyugdíjelőleget, kapod a rendszeres havit, semmi izgalom? Hozzánk is jöhetnél.

– Próbáltam. Hat évet nyomtam le egy ilyenben, kiöregedtem a hülye főnökökből. Nem megy.

Volna ide még kérdés, nevesíteném, de témát váltok.

– Mindent fixáltál az afrikaival? Idő, pénz, egyéb feltételek?

– A szükségést.

– Biztos, hogy gazdag?

– Amit láttam, kő gazdag. Utánanéztem, persze. Fegyverkereskedőként kezdte, gyémánt- és aranykereskedőként folytatta, ma már csak lábat lógat, ő is hatvan rögtön, irányítja a felépített szervezetét.

– Miért éppen rád van szüksége?

– Megkapta a honvág, az is lehet, olyan szakember kell neki, aki ismerte zseniális, szuperagyú gyerekként, aki látta a szülei romos vályogházát, evett a vizes-cukros kenyerekéből, látja az út elejét, végét, képes viszonyítani.

– És valami külön igény? Ilyesfélét csak megbeszéltek.

– Annyi külön törvényt fogalmazott meg, hogy tények. Csak tények, semmi lila, semmi feltételezés. Történelmi kontextusok, történelmi háttér, és az élete tényei. Ezzel nem lehet baj. Életrajzot tudok írni, szerkeszteni csukott szemmel, ez a szakmám. Gépelni is tudok.

– És hogyan fizet? Napszámban, havibéres leszel, egy összegben?

– Havonta fizet, nincs teljesítménybér. Ha elkészültünk, kapok egy szép kerek összeget. Ő fizeti a kiadói költségeket, ha jó kiadót kerítek a kötet alá. A fordítókat is ő fizeti, ha szerzek jó fordítókat. Az olvasói találkozókát is ő fizeti a reklámszezonban, mármint engem fizet ő. De ez a jövő zenéje.

– Elárulhatod az összeget?

– Elárulhatnám, de nem szeretném.

– Valami viszonyszámot, ha kérhetnék.

– A tiszta havi pénzem több, mint amennyit a legjobb évben kerestem az irodalommal.

– Az szép.

– Én is így gondolom. Ha vége, nyugdíjazom magam. Ülök a Dunánál a botok mellett, csapkodom a szúnyogokat, nem lesz több „kinek adjam el kurva jó friss novellámat”, hogy legyen dohányra, gyerektartásra, nincs több keserves recenzió, imbolygó, székrekedéses tárcsa a késélen táncoló lapok rovatvezetőinek. Megszedem magam, és ennek az egész szarnak vége. Ha géphez ülök valaha ebben a rohadt életben, magamnak írok. Meg talán neked, ha rábólintasz.

– Nekem?

– Neked biza, ki másnak. Rábólintasz?

– Rá én! Boldog örömmel.
– A hasadra. Tővig?
– Na, bolond. Nem tudsz másra gondolni?
– Már egy hete csak a pinára gondolok mindig, meg-megállva. Nyikorgó kosárral ölében, ment a padlásra, ment serényen.
– Istenem, nem változol. Majd a gyémántkereskedőd megrakja a kosarat tüzes, fekete menyecskevel, lesz elegend, azt hiszem.
Nevetünk.

Két órát ülök a sarokasztalnál. N. N. lassan beszél, a szokásosnál lassabban, megiszik négy sört, egy kis Unicumot, amit én fizetek a dolog természetéből adódóan. Végül megegyezünk, hogy méltan keresem év végén, rákérdezek, hogyan haladnak, megy, marad, mi a sztori vége. Utazik-e egyáltalán.

Aztán rákérdez:

– És te? Hogyan állsz pasik dolgában? Látom, az összes véres ügy a reszor-tod a lapnál. Az ágy is tele izgalommal, vagy csak a portál?
– Szabad tudnom, mi közöd a nemi életemhez?
– Baráti kíváncsiság.
– Menj a francba, ha kérhetlek.

Mosolyog. Illetve: mosolygunk mindketten. Mindketten tudjuk, mire jó emlékezni, mire nem. Ebben maradunk.”

*

A dialógus az eredeti riport hangfelvételéből készült. Amit – a napnál világosabb – nem közölhettem ebben a formában.

Arról nem szólva, jól ismerem N. N-t, nem jött át a szövegből, amit a szemében láttam, amit a feszültségéből kiolvastam, a végtelen rettegést az úttól, a változástól, az idegentől. És valami oknál fogva lemaradt a kínai bölcsesség is, mely szerint a fontos út az első lépéssel kezdődik. Ő éppen az első lépéstől félt nagyon. Mindig az első lépéstől. Nem maradt választása, repült. De nem ekkor láttam utoljára.

*

Íme a portálon akkor megjelent interjú:

„Bulvar Press: Lassan tíz éve, hogy két éven át napi három tárcát írt a város lapjába: Napi bulvár, Napi kult' és Város a teraszról címek alatt. Sok olvasó számára, köztük nekem is, megvilágosodásként hatott, hogy a városról, a kultúráról, de a bulvárról így is lehet írni. Azóta hallgat. Nincs mondandója a térről, a viszonyokról, ahol és ahogy élünk?

NN: Igény nincs rá. Lap sincs, igény sincs. Pénz sincs.

Press: Mondandója volna, de nincs megrendelés?

NN: Volna mit mondani. De nem vagyok gyalogkatona a csatamezőn.

Press: Összefügg ezzel az elképesztő hír, ami a városban terjed, mely szerint Afrikában vállalt munkát?

NN: Azzal függ össze, hogy került egy lehetőség, amit át kell gondolni, meg kell fontolni. Az élet változik, a talajviszonyok változnak.

Press: Politikai talajviszonyok?

NN: Nevezhetjük politikának, de nem pontos definíció. A győztesek és a behódoltak alatt elsavasított talajról van szó. Hogy ott fű nem nő. Szabad birka ezen a környéken éhen hal. Bármerre nézek, éhes birka béget.

Press: Túl szimbolikus. Pontosabban, ha lehetne...

NN: Nem vagyok próféta, aki ostromozza a fennállót, és várja a római katonákat, hogy elvigyék, nem beszélek erről. Kurvára elegendem van, meg se akarom fogalmazni.

Press: Rendben, töröljük. Térjünk át az út konkrét céljára. Annyit tudunk, hogy Afrika. Csak nem szafari?

NN: Nem. Nem szafari (nevet).

Press: Viccnek szántam, elnézést. De valamiért életszerűbb, hogy egy magyar író afrikai vadászatot vesz részt, mint hogy egy külföldre szakadt hazánkfia, gazdag üzletember megbízza, hogy írja meg az életét a messzi Afrikában. Szokatlan, nem?

NN: Szokatlan.

Press: Ki ez az ember?

NN: Ifjúkori barát a kies Nógrádból. Tehetséges férfiú, de úgy képzelje, hogy mindenben, autó- és villanyszerelésben, szövegírásban, szológitárral a kézben, mikrobiológiában. Egy nyelvzseni. A hetvenes évek közepén úszott át a horvát tengerparttól Olaszországba, a rendszerváltásig nem tudtam róla semmit, a kilencvenes évek végén jelentkezett be, már a neten dolgoztam, ott talált rám.

Press: Siker az élet, meggazdagodott?

NN: Összejött neki.

Press: Hogyan jutottak el idáig, hogy meghívja? Miért gondolja a megrendelő, hogy az élete megér egy könyvet? És hogy éppen ön a legalkalmasabb a megírásához?

NN: Minden életből írható egy jó regény, a különlegesebbjéből akár öt. Leveztünk hosszú szünetekkel, aztán rábukkant néhány sztorira közös történelmünkből, és úgy ítélte meg, hogy jól emlékszem, egyformán jár az agyunk, a távolság, az öncsalás nem változtatott az eseményeken. Ritka adomány. Másképpen látunk visszamenőleg. És hogy miért gondolja a megbízóm, hogy képes vagyok megírni? Olyan írástudóra van szüksége, aki nem történelemkönyvekből ismeri a korabeli viszonyokat, járta azokat az utcákat, tájakat, amit ő, és akiben megbízik. Szerkesztő vagyok, meg tudok írni, össze tudok rakni egy életrajzot. Remélem.

Press: Akkor nem tehetek mást, mint jó utat kívánok, sikeres életrajzírást, szerencsés afrikai mindennapokat, gazdag visszatérést.

NN: Köszönöm. Rám fér.

Press: Elképzzelhető, hogy egy-egy jelentős afrikai eseményről, a munkája részeredményéről tájékoztatja a Bulvár Press-olvasót? Reklámnak is jó volna.
NN: Minden elképzzelhető, de ne kalkuláljon vele.”

*

Nem telik el egy hét, csörög a telefon, újra reggel, hajnali baleset helyszínére hajtok, alig hallom meg, nézem a nevet, N. N. Nem hiszek a szememnek. Hét éve nem hívott fel. Abban se volt köszönet.

– Mondd, író úr!

– Feljönnél hozzám?

– Hozzád? Vigyek ajándékot az asszonynak? Minek mennék? – ezt a hangot, az évődést, gonoszkodást csak aztán találtuk meg újra, miután oda-vissza több kanyarban kirúgtuk egymást, és a dührohamok megkoptak.

– Volna egy meglepetésem. És nem hozzám, a Vándorba.

– Valami probléma az interjúval?

– Dehogy, bár összehordtál elég sületlenséget, nem számít. Másról van szó.

– Valami fontos dolog jutott eszedbe?

– Fontosnak elég fontos.

– Úton vagyok, bele egy riportba a városon kívül. Fogalmam nincs, mikor szabadulok. Mondd telefonon.

– Nem telefontéma.

– Némi részlet, hogy felizguljak?

– Ne izgulj fel, abból csak baj és füstfelhő. Tudom, minden telefonbeszélgetést felveszel, nem mondok semmit. Majd személyesen, de még a mai napon.

– Így legyen.

Amíg kiérek a nyergesi tetőre, ahol rommá tört régi Suzuki vár félprofilban, három halottat vág ki egy tűzoltócsapat a fejen álló munkásszállító kisbuszból, visszahallgatom háromszor, hátha a hangsúlyokból kitalálom, mit akar. De semmi. Morc, mord, fád, savanyú, pontos és konkrét, nem vagyok okosabb. Mindig szeretem, ha N. N. akar valamit, amikor ötlete támad, mert többnyire én voltam aktív minden sávban. Nem gondoltam, hogy hat év után is szeretem, ha N. N. ötlettel áll elő. Lövök néhány nem túl agresszív fotót, ami nem könnyű, mert az úttest közepéről mindkét árok irányába kanyargó patakokban folyik a vér, az olaj, és lelépek. A részletes adatokat majd otthon kihámozom a rendőri jelentésből, a tűzoltókéből vagy a mentős átküldi. Remélem, egyik roncsban sem ül megyei pártvezető, akiről alaposabban kellene tájékozódnom.

– Indulok a városba – mondom N. N-nek. – Tizenöt perc.

Ott ül, ahol egy hete hagytam, előtte talán ugyanazok az üvegek, de a farmering ugyanaz, a rövidnadrág biztosan ugyanaz, és a szúnyogriasztó illata is, ami körbelengi. A kopott bőrtáska a sarokban, az is ugyanaz.

– Gyors voltál.

– Igyekeztem. Nálunk a lap érdeke megelőzi az egyéni érdekeket.

– Ez jó. Tudsz még hasonlót?

– Tudok.

– Akkor nyomd. Vedd elő a diktafont, és kapcsold ki. Amit mondok, kettőnkre tartozik.

N. N. pontosan tudja, hogy mindent rögzítek, ha kell, ha nem. A főnök utasításait, a telefonos rendőri információkat, a szemtanúk szavait, mert amikor valaki későn kapcsol, az ügyvéd későn figyelmezteti, hogy olyat közölt velem, ami nem tartozna a nyilvánosságra, én pedig már megjelentettem, akkor itt áll a digitálisban, hogy ez és ez van, nem perel, mert elbukja. A per az újságíró keresztje. Időt visz, hasznot nem hoz (csak ritkán). Ha megszólítok egy idegent valami helyszínen, megbecsülöm, a kerek százból hány százalék a fickóban a perre való hajlam.

– Rendben – mondom.

Kiszedem a mellényzebből. Olyan karcsú és vékonyka, hogy a flaneling zsebében elfér feltűnés nélkül. Kikapcsolom, bedugom az újság alá, és arra gondolok, meg kellene találnom a szakembert, aki képes belőni a szerkezetet úgy, hogy látszólag kikapcsolom ugyan, de attól még működik egy második rendszer, a tartalék.

– Költői vagy.

– Mindig költői vagyok.

Ülünk. Én várom, hogy kibökje. Ő is vár, hogy kibökje. Megfontoltan gyújt rá, megfontoltan várja, hogy ülepedjen a sörhab, iszik korty Unicumot, lassan élvezi ki minden ízét együtt a füsttel. Figyelem, mert soha nem láttam ilyen gonddal kimondani valamit. Nem vagyok szokva. Pikk pakk, ha kemény, és akkor vége az életnek. Amikor nem, akkor jót mond ki egyetlen másodperc alatt. Az meg jó. Most tanácstalan, szőrös szerencsétlenség a Vándor lócáján. A sarokban.

– Azt szeretném kérdezni – kezdi körmönfontan –, hogy találsz-e két elfogadható ellenérvet arra a felajánlásra, hogy lélekölő, véres száguldó riporter munkádat lecseréld egy jól fizető titkárnői állásra.

Bumm. Megszülte. Nehéz volt.

– Atyaég! Nincs érvem a nemre. Mindig jól fizetett titkárnő szerettem volna lenni, a főnök ágyasa, babája, aki drága ékszert kap név- és születésnapra, nőnapra könnyező fokföldi ibolyát gyémántból, arany tányéron.

Ilyesfélére számítottam. Megforgatom a kést.

– Teoretice? Mert nincs még hasonló felajánlásom se. Ha a kérdés teoretikus, a válasz az, hogy nincs ellenérvem. Éppen elegendem van a gyilkosságból, a balesetből.

Hümmög. Fújja a füstöt, forgatja a poharat az újság mellett.

– Akkor is, ha én vagyok a főnök, aki még soha nem vett fokföldi ibolyát?

– A főnök konkrét személye tárgyaltalan az ügyletben, teljesen mindegy, ha a többi stimmel – mondom. Tudom jól, hogy megbántom veled, látható.

Csücsörít.

– Talán mégse annyira tárgyaltan.

Hallgatunk, nézem a kezét, és arra gondolok, hogy a fejen álló kisbusz törött, belapult ablakán egy kar és egy ökölbe szorított kéz nyúlt ki az úttestre, és amikor a másik oldalon dolgoztak a tűzoltók, mozdult a hüvelykujja, mintha jelezne. Elvettem arcom elől a gépet, hátha a nézőke csalja a látványt, akkor újra mozdult. Nem telt hosszú időbe, hogy kiderüljön, test nem tartozott a karhoz. Az idegek játéka. A tűzoltóké a másik oldalról.

– Beszéljünk pontosan – nézek rá. – Azt akarod, hogy menjek veled Botswanába?

– Igen. Világot látnál, írhatnál egy remek útikönyvet, kiszabadulnál a városból, és én se lennék egyedül a világ másik végén.

– És?

– Mit és?

– Megcsinálod fél, mondjuk egy év alatt a munkát, ott vagyok veled, utazgatók, ölelgetlek, írok egy remek útikönyvet, hazajövünk, és?

– Az és egy későbbi ügy – morogja. – Nem kell olyan kurvára ismerni a jövőt, nem mondtam még? Ne válaszolj azonnal. Van rá tizenkét órád. Holnap le kell adnom az adatokat a vízumkérelemhez, ki ne csússz az időből.

– Állj le! Ne szórakozz, rendben? Az adataimat kell leadnod?

– Igen. Az enyémetek már elküldtem, közben megkérdeztem a barátomat, mi volna, ha titkárnőt vinnék magammal. Azt válaszolta, természetes, úgy szervezzem, ahogy nekem a legjobb, azonnal küldjem az adatokat.

– Esetleg nem kellett volna érdeklődnöd nálam, hogy mit szólok Botswanához, baszod?

– Azt teszem éppen, nem?

– És kapok tizenkét órát?

– Ami jó, azon nem kell hetekig kotlani.

– Nem vagy elszállva kicsit? És ha vőlegényem van?

Botswana? Igen. Miért is ne?

Ez a kérdés. Csak megszövegezett feltételekkel, előnyös szerződéssel, mindent pontosítva. Soha többé nem ismétlődhet meg, hogy egy buliból összetörve, üres batyuval lépek ki.

– Én is akarok megállapodást – mondom. – Rendes, mindenre kiterjedő munkaszerződést száz pontban.

– Mire gondolsz?

– Mindenre, ami csak eszembe jut. Pénz, szállás, biztosítás, szabadság, ebéidő, munkaruha, munkaeszközök, önálló akarat. Még az is szerepeljen benne, be kell-e kapnom, ha nincs kedvem, és ha nincs, milyen retorzióra számítsak.

– Hehe – vigyorog.

Nem vesz komolyan.

– Semmi hehe. Tizenkét órát kaptam, hogy döntsek, én négyet adok, hogy megfogalmazd a kettőnkre vonatkozó szerződést, és átküldd, hogy dönthessek.

– Rendben.

– Ha látom, és ha jó a szerződés, döntök, titkárnő leszek, utazom veled a napfényes Afrikába. Négy óra, ne felejtssd. És most megyek, mert meg kell írnom a nyergesi hulla-helyszínit, ezért kapom a fizetést, ebből élek.

Várom a megszövegezett szerződését. De nem küldi.

Nem küld semmit. Én se adom meg a kért személyes adatokat a vízumhoz. Ráadásul másnap reggel üzenet ébreszt, apám kórházba került, azonnal menjek haza. A kórházban is, otthon, anyámmal is minden órában legalább kétszer eszembe jut, hogy úton a szerződéstervezet, én pedig átnyomhatom az előkészített adatokat. De semmi.

Az sms-t pedig egy héttel később olvasom, miután hazajutok; a munkatelefonomra küldte az adott nap éjszakáján: „100 pont helyett. Minden úgy lesz, ahogy akarod, nem kell szerződés, franca a szerződéssel, csak nem pereskedünk, liba! Szeretném, ha velem jönnél. Küldd már a mélt, az ég áldjon!”

Tudom, pontosan tudom, mi, melyik szó mit jelent. És igaza van. Mit jelent. De késő. Így késő. A munkatelefont nem látom csak napok múlva.

Nem hívom, ha így alakult, ilyen szerencsétlenül.

*

Decemberben interjúra keresem, ahogy eredetileg megbeszéltük, mintha mi sem történt volna, nem reagál. Csak a hír érkezik a haláláról, a bivalycsordáról. Az információ forrása ismeretlen. Hiába kutatok napokig a gazdag magyar gyémántkereskedő után, semmiféle botswanai kimutatásban, lakcímgjegyzékben, kereskedelmi összesítőben nem szerepel olyan név, ami akár nyomaiban emlékeztetne egy magyar névre. Írok a konzulátusnak, hogy segítsenek.

Nem hiszek álhírnek. Láttam már N. N. halálhírét. Felénkfelé úgy tartják, akinek halálhírét költik, soká él. Ez éltet most.

Itt tart a történet.

Van esélye, hogy rémhír, mém, kósza hülyeség, esetleg reklámfogás.

N. N. és a bivalyok egy térben, jobban belegondolva, mert tartott a kiszámíthatatlan nagytestű állatoktól, elefánttól, zebrától, tehéntől, elég összeférhetetlen. Ahol N. N., ott nem mozoghat bivalycsorda.

Várunk a hivatalos megerősítésre.